

Juryrapport H  l  ne Nolthenius Prijs 2020

Dit jaar wordt voor de tweede keer de H  l  ne Nolthenius Prijs (HNP) voor masterscripties in de musicologie uitgereikt. De prijs is in 2018 door de KONINKLIJKE VERENIGING VOOR NEDERLANDSE MUZIEKGESCHIEDENIS in het leven geroepen om de aandacht te vestigen op de interessante en nieuwe bevindingen/ontdekkingen die door masterstudenten op het gebied van de musicologie of muziekgeschiedenis worden gedaan en die een bredere verspreiding verdienen. Zowel masterscripties van eenjarige ‘professionele’ masteropleidingen als die van tweejarige researchmasters aan Nederlandse en Vlaamse Universiteiten kunnen meedingen naar deze prijs, die in het vervolg jaarlijks zal worden uitgereikt.

H  l  ne Nolthenius (1920-2000) werd in 1958 als eerste vrouw in Nederland buitengewoon hoogleraar in de muziekgeschiedenis van de oudheid en de middeleeuwen aan de Rijksuniversiteit Utrecht. Zij was naast onderzoeker en docent een begenadigd schrijver met een breed literair en cultuurhistorisch oeuvre, waaronder werken als *Muziek tussen hemel en aarde. De wereld van het Gregoriaans* (1981) en *Een man uit het dal van Spoleto* (1988) over Franciscus van Assisi.

Voor de HNP 2020 zijn zes masterscripties ingediend vanuit zowel MA-programma’s muziekwetenschap als andere MA-opleidingen. Vijf scripties ontstonden aan Nederlandse instellingen,   n aan een Belgische Universiteit. De scripties werden beoordeeld door een jury bestaande uit de musicologen prof. dr. Albert Clement (Universiteit Utrecht / University College Roosevelt), prof. dr. Francis Maes (Universiteit Gent) en dr. Vincent Meelberg (Universiteit Nijmegen / Universiteit Leiden).

Voor deze tweede editie van de prijs hebben scripties meegedongen die zijn afgerond tussen studiejaar 2017/18 en 2019/20. Op alfabetische volgorde van auteursnamen zijn de ingediende scripties de volgende:

- V.M.E. Driessen, *Between Art and Entertainment: The various meanings of French operetta in Amsterdam between 1865 and 1885*
- Marthe Holman, *CONNECTING REFUGEES THROUGH MUSIC: Charity Organisations and the Instrumentalisation of Culture*
- Stef Koenis, *Jaap Kunst: Early Ethnomusicological Research and the Voice of Indonesia*
- Jan Pieter Lanooy, *Birds in Messiaen’s Organ Music: A case study on the accuracy in representation of birdsong in music*
- Joris van Son, *Studying Music at Home: Eighteenth-Century Dutch Domestic Music-Making*
- Aletheia Vanackere, *Eclecticisme in de opera’s van Philippe Boesmans: Reigen, Winterm  rchen en Pinocchio*

De jury heeft in het bijzonder drie van deze werkstukken met veel plezier gelezen, maar was toch al snel eensgezind over de kwaliteit van met name één scriptie: deze voldeed in de ogen van alle juryleden in ruime mate aan de door het bestuur van de KVNMM bepaalde criteria. Het betreft de scriptie

Studying Music at Home: Eighteenth-Century Dutch Domestic Music-Making
van
Joris van Son

In *Studying music at home: Eighteenth-Century Dutch Domestic Music-Making* past Joris van Son op overtuigende wijze methoden en concepten, ontwikkeld in de studie van het huiselijke musiceren in het aristocratische Engeland toe op de situatie in Nederland. De twee uitvoerige case studies zijn geraffineerd gekozen: het kasteel Amerongen, omwille van zijn uitgebreide muzikale patrimonium en bronnenmateriaal, en Belle van Zuylen, omwille van haar fascinerend profiel van zelfstandige en intellectueel ondernemende vrouw in een achttiende-eeuwse context. De auteur past deze studies overtuigend in een breder musicologisch discours in, dat rekening houdt met vragen over erfgoed(ontsluiting) en muziekhistorische uitvoeringspraktijk.

Onderzoek naar achttiende-eeuwse muzikale praktijken in huiselijke kring in Nederland heeft nog betrekkelijk weinig aandacht gekregen in de muziekwetenschap. Van Son heeft een raamwerk ontwikkeld waarbinnen dergelijke muzikale praktijken op efficiënte wijze kunnen worden bestudeerd. Het is te prijzen dat binnen dit raamwerk ruim aandacht wordt besteed aan identiteitsvorming en sociale aspecten van het musiceren. Op deze manier wordt niet alleen inzicht geboden in de manieren waarop in de achttiende eeuw muziek werd gemaakt in huiselijke kring; ook wordt duidelijk gemaakt welke rol gender, maatschappelijke status en cultuur in deze muzikale praktijken speelden.

De scriptie brengt de bestaande studies over huiselijk musiceren in Nederland op een nieuw plan. De studie, geschreven in goed Engels proza, biedt ook aanzetten voor verder onderzoek en bevat aanbevelingen voor manieren waarop muziek op productieve wijze zou kunnen worden ingezet bij het maken van museumtentoonstellingen.

9 maart, 2020

Albert Clement
Francis Maes
Vincent Meelberg